

Kathmandu School of Law
Clinical Law Department
संवैधानिक नियुक्ति सम्वन्धी अभ्यास

मिति २०८०/१/२६ गते मंगलवार कानुन दिवसको दिन यस काठमाडौँ स्कुल अफ ल को ३ वटा सेमिनार हलमा ३ वटा कार्यक्रम संचालन भयो। आयोजित **“संवैधानिक नियुक्ति सम्वन्धी अभ्यास”** कार्यक्रम “Cognition Club” र कार्यमुलक शिक्षण विभागको सहआयोजनामा गरिएको थियो। यसको अध्यक्ष प्रशासनविद गोबिन्द कुसुम, *Guest Speaker* अधिवक्ता सुदिप राज घिमिरे, उप-प्रध्यापक राम प्रसाद अर्याल र डा.अत्यन्द्र दाहाल हुनु हुन्थ्यो। यसका उद्घोषिका आकृति गौतम र पेपर प्रस्तुता चौथो वर्षका प्रियंका पोखरेल र अर्चना गुप्ता हुनु हुन्थ्यो। यस कार्यक्रममा प्रत्यक्ष रूपमा तेस्रो वर्षका हरियो जोनका विध्यार्थी थिए। कार्यक्रम *hall* ‘D’ मा २ वजे प्रारम्भ भयो।

पेपर प्रस्तोता:

प्रियंका पोखरेल: संवैधानिक कानुनको विद्यार्थी पोखरेलको पेपरले संविधानवादको विषयमा मुख्य जोड दिएको थियो। स्वतन्त्र न्यायपालिका, कानुनको शासन सगै शक्ति पृथक्करण, राज्य शक्तिको विभाजन जस्ता आधार भुत कुराहरूको आवश्यकतामा नै संविधानवाद अड्डिएको हुने भाव प्रस्तुत गरिएको थियो। त्यसै गरी प्रधान न्यायाधिश नियुक्ति संवैधानिक *mandate* विपरित भई प्रत्यक्ष सेवा ग्राहिलाई प्रभाव परेको भन्ने विषयमा आफ्नो भनाई राख्नु भयो।

आर्चना गुप्ता: संवैधानिक कानुनको विद्यार्थी गुप्ताले आफ्नो भनाई ‘अभ्यासको परिाटी’ मा जोड दिएको। विशेष गरी संवैधानिक परिषदको व्यवस्थामा धारणा व्यक्त भएको थियो। उहाँको प्रस्तुतिमा मुख्य गरी कानुनी प्रावधानहरू उजागर गर्नुभयो।

Guest Speaker:

अधिवक्ता सुदिप राज घिमिरे: संवैधानिक कानुनका शिक्षक घिमिरेले संविधानको विकासक्रमसगैँ विभिन्न निकासहरू पनि आएको देखाउनुभयो। यो सगैँ पछिल्लो समयमा विभिन्न ‘*power tussle*’ न्यायपालिका, व्यवस्थापलिका र कार्यपालिकामा देखिएको दर्साउनु भयो। यि ३ राज्यका अड्गमा आपसि हस्तक्षेपले नियुक्तिको विषयमा राजनितिक पृष्ठभुमिका व्यक्तिको चलखेल वढेको भन्ने प्रस्तुत गर्नुभयो। त्यसैगरी ५२ जना नियुक्तिमा अध्यादेश एक कानुनमा भएको छिद्र (*loopholes*) को रूपमा प्रयोग गरेको भन्ने आसय पस्तुत गर्नुभयो।

उप-प्रध्यापक राम प्रसाद अर्याल: कार्यविधिका शिक्षक अर्यालले संवैधानिक निकायहरूको जानकारी दिदै संवैधानिक परिषद र न्याय परिषदमा नियुक्ति हुने अभ्यासमा जानकारी राख्नुभयो। संवैधानिक परिषदमा गणपुरकको समेत व्यवस्था नराखिएकोमा उहाँले चिन्ता व्यक्त गर्नुभयो। त्यसैगरी नेपालमा विश्व नाथ उपाध्याय, दमननाथ ढुङ्गानाको सिफारीसमा भएको नियुक्ति, प्रकाश वस्तीको म्याद

थप प्रकरण सुसिला कार्किले गरेको नियुक्ति, चोलेन्द्रको गलत आचरणहरूले देखाएको न्याय क्षेत्रमा रहेको अभ्यासमा सुधनुपर्नेमा आफ्नो कुरा व्यक्त गर्नुभयो। यसले न्यायाधीश नियुक्त *channel* भाताभुङ्ग वनाइदिएको गुनासो दर्साउनु भयो।

डा. अत्यन्द्र दाहाल: राजनितिशात्रका प्रध्यापक दाहालले न्यायपालिकामा खोट आउनु हुदैन किनभने यसको *'gravity of concerned is high'* छ भन्ने आसय व्यक्त गर्नु भयो। उहाँको अनुसार 'हामी संविधान अनुसरण, पालना होइन, हामी संविधान चलाउन खोज्दै छौं' *'constitution is possible to amend as per the need not as per the wish'* यो दाहालको वक्य थियो। त्यसैगरी कानुन वनाउनुको आशय वुज्नु आवश्यक रहेको उहाँको प्रस्तुतिले व्यक्त गरको देखिन्छ।

प्रशासनविद गोविन्द कुसुम: लोक सेवा आयोगको सदस्य कुसुमले कानुनमा भएको व्यवस्था आफैमा अपर्ण नहुने, त्यसलाई प्रयोग गर्नेमा भर पर्ने कुरामा ध्यान आकर्शन गर्नु भयो। राणा कालको चाकरी, धुपौरी संस्कार आज पनि हावि भएको कुरा *'Gerrymandering'* वाक्यद्वारा कुसुमले प्रस्तुत गर्नु भयो। त्यसैगरी संसदिय सुनुवाइ समिति को विषयमा आफ्नो अनुभव व्यक्त गर्दै यसले व्यक्तिको आचरण, क्षमता जाच्नु पर्ने *mechanism* हुनु पर्नेमा केवल परिचयात्मक कार्यक्रमको रूपमा रहेकोमा यो सुधार हुनु

Kathmandu School of Law
 Clinical Law Department
 Law Day: Seminar

S.N.	Name	Institution	Email Address	Signature
1	Ram Prasad Aryal	Guest speaker		
2	Govind Prasad Kusum	Guest speaker	gpkusum@gmail.com	
3	Arindha Deval	Guest speaker	arindha.deval@sonu.edu.np	
4	Archana Gupta (Presenter)	KSL 4th Year	archanagupta01@gmail.com	
5	Priyanka Pokhel (Presenter)	KSL 4th Year	pkpkrelpriyanka11@gmail.com	
6	Hemanti Kottari	KSL (Student)	hemantikottari8@gmail.com	
7	Sugandha Acharya	KSL 1st Year (Student)	acharyasugandha7@gmail.com	
8	Priya Saha	KSL 1st Year (Student)	priyasahakanu20078@gmail.com	
9	Sudip Ras Ghimire	Guest Speaker	sudipghimire@ksl.edu.np	
10	Hemanta Uprety	N.L.C	Akhya.uprety32@gmail.com	
11	Aakriti Gautam	KSL 4th year	agautam.ballb24@ksl.edu.np	
12	Rabin Chaulagan	KSL 3rd year	rabinchaulagan2001@gmail.com	

Hall D

Kathmandu School of Law
 B.A.L.L.B 3rd Year
 Seminar on "Provision of Constitution of Appointment and Practice in Nepal"
 Green Zone
 2080/01/26

S. N.	Name of the students	Signature	Remarks
1.	Aarohan Subedi		
2.	Aarti Kumari Nirala		
3.	Aashish K.C.		
4.	Aastha Pokhrel		
5.	Aishwarya Chand		
6.	Akash Kumar Pandey		
7.	Akshu Khanal		
8.	Anupama Pandey		
9.	Anusha Khadka		
10.	Ayush Khatriwada		
11.	Barsha Bhandari		
12.	Bidhi Acharya		
13.	Bijay Khanal		
14.	Dikshya Bhandari		
15.	Dipa Khanal		
16.	Diruka Lawaju		
17.	Jayanti Thapa		
18.	Jigme Dorje Lama		
19.	Kabita Giri		
20.	Kailash Patahk		
21.	Kanchan Gwachha		
22.	Kritika Pokhrel(B)		

Aawesh Bhadra Karn

Baliram Kumar Chauhan

23.	Manish Rajak	<i>Manish</i>	
24.	Nisha Rai	<i>Nisha</i>	
25.	Nisha Subedi	<i>Nisha</i>	
26.	Nishant Malla	<i>Nishant</i>	
27.	Nirva Kumari Sah	<i>Nirva</i>	
28.	Norsang Dolkar Pakwien	<i>Norsang Dolkar</i>	
29.	Ojaswi Chand	<i>Ojaswi</i>	
30.	Pramod Paudel		
31.	Prasansa Bhatta	<i>Prasansa</i>	
32.	Prashamsha Ghimire		
33.	Pratibha Gautam		
34.	Pratistha Pandey	<i>Pratistha</i>	
35.	Prem Oli	<i>Prem</i>	
36.	Rasbu Gothe		
37.	Rashmi Shrestha	<i>Rashmi</i>	
38.	Rensu Kumari Singh		
39.	Raju Thapa		
40.	Ruchi Dhital	<i>Ruchi</i>	
* 41.	Sabnam Kumari Karna	<i>Sabnam</i>	
42.	Sajina Bajgain		
43.	Samikshya Rayamajhi		
44.	Sheetal Budhathoki	<i>Sheetal</i>	
45.	Shruti Khadka		
46.	Simma Rani Rai	<i>Simma</i>	
47.	Simon Upreti		
48.	Suyasha Khadka		
49.	Sweekriti Dangi	<i>Sweekriti</i>	
50.	Syed Aman Ahmad		
51.	Yashaswi Pal		
52.	Yawan Phuyal		

* 40 Sajak Choudhary
 Shaswati Sigdel

LAW DAY CELEBRATION

SEMINAR ON "PROVISION OF CONSTITUTIONAL APPOINTMENT & PRACTICE IN NEPAL"

Guest Speakers

Dr. Govinda Kusum

Prof. Dr. Atindra Dahal

Assoc. Prof. Ram Prasad Aryal

Advocate Sudip Raj Ghimire

Presenters

Archana Gupta

Priyanka Pokharel

Moderator:

Anu Mainali

Venue: Kathmandu School of Law

Time: 1:45 PM-3:30 PM

Hall-D

Organized By:

Clinical Law Department & The Cognition Club